

Uchwała nr XV/3/2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 14 stycznia 2026 r.

w sprawie opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionej w uchwałach
Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich z dnia 18 grudnia 2025 r. nr XXXI/168/2025 w sprawie
uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2026–2042
oraz nr XXXI/169/2025 w sprawie uchwalenia Uchwały budżetowej
Gminy Ząbkowice Śląskie na rok 2026

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewa Zarzecka — przewodnicząca,
- 2) Danuta Frydlewicz-Pierucka — członek,
- 3) Ewa Pudło — członek,

wyduje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionej w uchwałach Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich z dnia 18 grudnia 2025 r. nr XXXI/168/2025 w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2026–2042 oraz nr XXXI/169/2025 w sprawie uchwalenia Uchwały budżetowej Gminy Ząbkowice Śląskie na rok 2026.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, regionalna izba obrachunkowa na podstawie przyjętej przez jednostkę samorządu terytorialnego wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały budżetowej przedstawia opinię o prawidłowości planowanej kwoty długu. W opinii regionalna izba obrachunkowa ocenia prawidłowość planowanej kwoty długu, a w szczególności poziom kształtowania się wskaźników zadłużenia w okresie spłaty długu.

Na podstawie danych zawartych w uchwałach Rady Miejskiej Ząbkowic Śląskich z dnia 18 grudnia 2025 r. nr XXXI/168/2025 w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2026–2042 oraz nr XXXI/169/2025 w sprawie uchwalenia Uchwały budżetowej Gminy Ząbkowice Śląskie na rok 2026, Skład Orzekający ustalił, co następuje:

1. Wieloletnią prognozę finansową opracowano na lata 2026–2042. Integralną częścią prognozy finansowej jest prognoza długu, która została opracowana dla całego okresu jego spłaty.
2. Przewidywana według wieloletniej prognozy finansowej kwota długu na koniec 2026 r. wynosi 97.753.355,92 zł. W roku 2026 zaplanowano nadwyżkę budżetu oraz przychody pochodzące z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 u.f.p. i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków. W latach kolejnych zadłużenie będzie się stopniowo zmniejszać, a źródłem jego spłaty będą prognozowane nadwyżki budżetu prognozowane w wielkościach równych rozchodom. W latach 2026–2029 relacja łącznej kwoty długu do planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, wynosi odpowiednio: 74,11%, 75,86%, 71,33% i 66,26%.
3. W 2026 r. relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., wynosi 5,72%, a dopuszczalny wskaźnik spłaty zadłużenia Gminy 6,85% z uwzględnieniem planu na III kw. 2025 r. i 6,36% z uwzględnieniem przewidywanego wykonania na koniec 2025 roku. W latach objętych prognozą (2026–2042) wyliczona w oparciu o prognozowane w uchwale wielkości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., nie przekracza dopuszczalnego poziomu zadłużenia. Należy przy tym zauważyć, że relacja spłat zobowiązań finansowych wraz z wydatkami na obsługę długu kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki, o którym mowa w art. 243 u.f.p., w latach 2026–2029 z uwzględnieniem planu na III kw.

2025 r. (różnica między wartościami wskaźników odpowiednio: 1,13 p.p., 1,62 p.p., 1,37 p.p., 1,74 p.p.) i z uwzględnieniem przewidywanego wykonania 2025 r. (różnica między wartościami wskaźników odpowiednio: 0,64 p.p., 1,13 p.p., 0,88 p.p., 1,25 p.p.). Jak wynika z art. 243 ust. 2 pkt 4 u.f.p. dla roku poprzedzającego rok budżetowy, na który ustalana jest relacja, przyjmuje się planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a po sporządzeniu sprawozdań rocznych — wartości wykonane za ten rok. Wpływ na ostateczny dopuszczalny poziom spłat będzie miało zatem wykonanie roku budżetowego 2025.

4. W 2026 r. zaplanowano dochody ze sprzedaży majątku w kwocie 9,1 mln zł. Przy wykonanych w latach 2022–2024 na poziomie odpowiednio: 3,5 mln zł, 5,3 mln zł i 1,7 mln zł. Wykonanie dochodów z tego tytułu na koniec 2025 r. przewiduje się w kwocie 6,5 mln zł (równiej planowanym na III kw. 2025 r.), przy tym jak wynika ze sprawozdania miesięcznego Rb-27S za listopad 2025 r. Gmina uzyskała jedynie 2 mln zł. Skład Orzekający zauważa, że w przypadku niewykonania dochodów ze sprzedaży majątku na założonym poziomie (9,1 mln zł) powstanie znaczny ubytek w dochodach budżetu z tego tytułu i konieczne będzie ograniczenie wydatków budżetu lub zabezpieczenie innych źródeł ich finansowania. Jeżeli źródłem tak powstałego deficytu będą przychody pochodzące z kredytów, pożyczek lub emisji obligacji, spowoduje to zwiększenie kwoty długu oraz niekorzystnie wpłynie na poziom obsługi długu. W 2026 r. należy w szczególności monitorować poziom wykonania planowanych dochodów ze sprzedaży majątku. Zaciągnięcie zobowiązań dotyczących realizacji wydatków budżetu powinno być uzależnione od wykonania ww. dochodów.
5. Skład Orzekający zwraca uwagę, że w okresie spłaty długu o możliwości utrzymania relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., na poziomie prognozowanym w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zadecyduje realizacja wielkości budżetowych na prognozowanym poziomie, a w szczególności nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi). Założono, że w latach 2026–2042 nadwyżki operacyjne będą kształtowały się odpowiednio w wysokości od 12,7 mln zł do 22,8 mln zł, przy wykonaniu w latach 2022–2024 deficytu operacyjnego w wysokości odpowiednio: 6,5 mln zł, 10,8 mln zł i 4,1 mln zł. Na koniec 2025 r. przewiduje się wykonanie nadwyżki operacyjnej w wysokości 2,2 mln zł, przy planowanej na III kw. 2025 r. w wysokości 7,1 mln zł (ze sprawozdań miesięcznych Rb-27S i Rb-28S za listopad 2025 r. wynika realizacja deficytu operacyjnego w wysokości 1 mln zł). Należy zauważyć, że stopień wykonania wyniku operacyjnego w latach poprzednich wskazuje na ryzyko niewykonania nadwyżek operacyjnych w przewidywanej wielkości. Wykonanie nadwyżek operacyjnych poniżej planowanych wielkości będzie miało wpływ na obniżenie zdolności spłaty zobowiązań w kolejnych latach. Obniżenie zdolności spłaty w sytuacji prognozowanego w wieloletniej prognozie finansowej rosnącego obciążenia budżetów kolejnych lat spłatą zadłużenia — spłaty w latach 2027 i 2028 odpowiednio 2,2 mln zł i 3,5 mln zł, w kolejnych latach od 4,1 mln zł (2029) do 9,8 mln zł (2041) niekorzystnie wpływa na poziom ustawowych relacji. Skład Orzekający podkreśla, że nawet niewielkie zmiany w realizacji budżetu w poszczególnych latach mogą spowodować niezachowanie przez Gminę relacji wynikającej z art. 243 u.f.p. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych wieloletnią prognozą finansową.

Wydając opinię Skład Orzekający ocenił prawidłowość planowanej kwoty długu na podstawie kryterium zgodności z prawem. Równocześnie wskazuje, że organy jednostki samorządu terytorialnego ponoszą odpowiedzialność za sytuację finansową jednostki, a w szczególności za celowość i realność planowanych wydatków.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 230 ust. 4 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewa Zarzecka